

Betænkning afgivet af Miljø- og Planlægningsudvalget den 0. april 2005

5. udkast

(Ændringsforslag fra miljøministeren nr. 1-3, 6, 7, 9)

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse

(Producentansvar for elektronikskrot m.v.)

[af miljøministeren (Connie Hedegaard)]

1. Ændringsforslag

Der er stillet 12 ændringsforslag til lovforslaget. Miljøministeren har stillet ændringsforslag nr. 1-7 og 9-11. Det Radikale Venstres medlem af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 8, og Enhedslistens medlem af udvalget har stillet ændringsforslag nr. 12.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 23. februar 2005 og var til 1. behandling den 1. marts 2005. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Miljø- og Planlægningsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 5 møder.

Tidligere behandling

Lovforslaget er i hovedtræk en genfremsættelse af lovforslag nr. L 100 i folketingsåret 2004-05, 1. samling. Udvalget har fået omdelt det materiale, der forelå i forbindelse med behandlingen af L 100, herunder de høringsvar, som miljøministeren sendte til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra AVV-Affaldsselskabet Vendsyssel Vest I/S og Kommunernes Landsforening.

Miljøministeren har over for udvalget kommenteret de skriftlige henvendelser til udvalget.

Deputationer

AVV-Affaldsselskabet Vendsyssel Vest I/S har mundtligt over for udvalget redegjort for sin holdning til lovforslaget.

Samråd

Udvalget har stillet 1 spørgsmål til miljøministeren til mundtlig besvarelse. Ministeren har besvaret spørgsmålet i et samråd med udvalget den 6. april 2005. Ministeren har efterfølgende sendt udvalget det talepapir, der dannede grundlag for ministeren mundtlige besvarelser af spørgsmålet.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 18 spørgsmål til miljøministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

3. Udtalelse fra miljøministeren

Miljøministeren har oplyst følgende over for udvalget:

»Med dette lovforslag foreslås indført producentansvar for elektronikskrot. Det medfører i praksis, at det fremover er producenter og importører, der får ansvar for at tage affald af elskrot tilbage, håndtere det miljømæssigt korrekt og afholde samtlige udgifter herved. For øjeblikket forhandles der i ministerrådet om ændring af batteridirektivet, hvor det også foreslås, at der indføres producentansvar. I udkastet til batteridirektiv stilles der krav om, at alle batterier skal indsamles, og at indsamlingen af batterier skal foregå tæt på brugeren og være nem for brugeren at gøre brug af. Dette krav vil kunne opfyldes på forskellige måder eksempelvis ved husstandsindsamlinger eller via detailhandlen el. lign. Såfremt et revideret batteridirektiv medfører, at der skal gennemføres sådanne indsamlingsordninger, vil jeg se positivt på mulighederne for at koordinere indsamlingen af batterier og småt elektronikaffald.

Producentansvar er et nyt styringsmiddel, som vi ikke tidligere har anvendt i Danmark. Jeg anser det derfor for hensigtsmæssigt, at der senest 3 år efter ordningens ikrafttræden, dvs. i 2009, gennemføres en evaluering af, hvordan ordningen har fungeret i Danmark.

Lovforslaget regulerer ikke import og eksport af elektronikskrot, idet regler herom er fastsat i EU's Transportforordning, der forbyder eksport af farligt affald til lande uden for OECD (udviklingslande). Størstedelen af elektronikaffaldet er farligt affald. For den del, der ikke er farligt affald, er det tilladt at eksportere også til udviklingslande. Kommissionen har i forbindelse med reguleringen af dette ikke farlige elektronikaffald specifikt spurgt hvert enkelt ikke-OECD land, om det ønsker dette affald til nyttiggørelse og i givet fald, hvilken kontrolprocedure der kræves. Kommissionen har på den baggrund udarbejdet en regulering, hvoraf det fremgår, hvilke typer af det ikkefarlige affald, det er lovligt at eksportere til hvilke lande.«

4. Indstillinger og politiske bemærkninger

Tjóðveldisflokkurinn, Siumut og Fólkaflokkurinn var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen. Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.

5. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Til § 1

Af miljøministeren, tiltrådt af et <>tal:

1) I det under *nr. 2* foreslåede § 9 j, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »31. december 2005«: », medmindre der er fastsat andre regler i medfør af § 44 og § 45, stk. 2«.

[Mulighed for kommunale indsamlingsordninger i medfør af § 44 og § 45, stk. 2]

2) I den under *nr. 2* foreslåede § 9 j indsættes som *stk. 3*:

»Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte regler om en tildelingsordning af affald af elektrisk og elektronisk udstyr fra husholdningerne omfattet af stk. 1 og § 9 l, stk. 1, herunder om den geografiske fordeling mellem producenter og importører, tidsfrister for afhentning og udveksling af beholdere i forbindelse med afhentningen af det tildelte affald m.v.«

[Tildelingsordning]

3) I det under *nr. 2* foreslåede § 9 l, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »31. december 2005«: », medmindre der er fastsat andre regler i medfør af § 44 og § 45, stk. 2«.

[Mulighed for kommunale indsamlingsordninger i medfør af § 44 og § 45, stk. 2]

4) I det under *nr. 2* foreslåede § 9 o, *stk. 3*, ændres »§ 9 k, stk. 2« til: »§ 9 j, stk. 2«.

[Redaktionel ændring]

5) I det under *nr. 2* foreslåede § 9 o, *stk. 6, 1. pkt.*, ændres »§ 9 k« til: »§ 9 j«.

[Redaktionel ændring]

6) I det under *nr. 2* foreslåede § 9 p *stk. 1*, udgår *nr. 6*.

[Konsekvens af ændringsforslag nr. 7]

7) I den under *nr. 2* foreslåede § 9 p indsættes som *stk. 4*:

»Stk. 4. Ministeren kan fastsætte regler om gebyrer til hel eller delvis dækning af den af ministeren godkendte private organisations omkostninger ved administration og kontrol, jf. § 9 p, stk. 1.«

[Bemyndigelsesbestemmelse]

Af et mindretal (RV), tiltrådt af et <>tal:

8) I *nr. 2* indsættes efter § 9 q som ny paragraf:

»§ 9 r. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at kommunale anlæg, der er godkendt til behandling af affald af elektrisk og elektronisk udstyr og sat i drift inden den 1. januar 2005, fortsat kan drives af kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte de nærmere vilkår for driften af de i stk. 1 nævnte behandlingsanlæg, herunder vilkår om organisering i selskabsform og regnskabsmæssig adskillelse.«

[ ]

Til § 2

Af miljøministeren, tiltrådt af et <>tal:

9) Datoen »1. maj 2005« ændres til: »1. juni 2005«.

[Udskydelse af lovens ikrafttræden]

10) Som stk. 2-4 indsættes:

»Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte regler, der helt eller delvis undtager fra pligten i § 9 j, stk. 1, for så vidt angår elektrisk og elektronisk udstyr markedsført i perioden fra den 1. januar 2006 til den 31. marts 2006.

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte regler, der helt eller delvis undtager fra pligten i § 9 l, stk. 1, for så vidt angår elektrisk og elektronisk udstyr, som leveres til affaldshåndtering og som er markedsført i perioden fra den 1. januar 2006 til den 1. april 2006.

Stk. 4. Miljøministeren kan fastsætte regler, der helt eller delvis undtager fra forbuddet i § 9 o, stk. 7, 1. pkt., for så vidt angår elektrisk og elektronisk udstyr markedsført i perioden fra den 1. januar 2006 til den 31. marts 2006«.

[Bemyndigelse til at udskyde ikrafttrædelsen af producentansvaret]

11) Som stk. 5 indsættes:

»Stk. 5. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at kommunale anlæg, der er godkendt til behandling af affald af elektrisk og elektronisk udstyr og sat i drift inden den 1. januar 2005, fortsat kan drives af kommunalbestyrelsen indtil den 31. december 2006.«

[Overgangsregel for kommunale behandlingsanlæg]

Af *et mindretal* (EL), tiltrådt af et <>tal:

12) Efter stk. 1 indsættes som nyt stykke:

»Stk. 01. Miljøministeren fastsætter regler om, at kommunale anlæg, der er godkendt til behandling af affald af elektrisk og elektronisk udstyr, kan drives af kommunalbestyrelsen.«

[Bemyndigelse til at sikre kommunernes mulighed for at eje og drive anlæg for behandling af elektroniskskrot]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1 og 3

Baggrunden for ændringsforslagene er, at det er nødvendigt med tilføjelsen »medmindre der er fastsat andre regler i medfør af § 44 og § 45, stk. 2«, da det ellers ikke, som det er forudsat i bemærkningerne til lovforslaget, er muligt at bevare de kommunale indsamlingsordninger for affald af elektrisk og elektronisk udstyr fra husholdninger. Uden tilføjelsen ligger opgaven og dermed også kompetencen til indsamlingen alene hos producenterne.

Tilbageknævningsordning i § 9 j skal forstås således, at en indsamlingsordning er en del af at foranstalte tilbageknævning. § 9 j pålægger producenter og importører en pligt til at foranstalte tilbageknævning og dermed også indsamling.

Til nr. 2

Baggrunden for ændringsforslaget er, at der er behov for at fastsætte regler, som sikrer, at producenter og importører koordinerer indsamlingen, således at der sker afhentning af affald af elektrisk og elektronisk udstyr i alle kommuner på alle genbrugspladser m.v. Der er uden bestemmelsen risiko for, at yderområderne i det danske samfund ikke vil kunne komme af med deres affald af elektrisk og elektronisk udstyr. Det er tanken, at der i den private organisations regi skal oprettes en

---

tildelingsordning, som sikrer, at producenter og importører afhenter affald af elektrisk og elektronisk udstyr i alle kommuner på alle genbrugspladser m.v.

Til nr. 4 og 5

Der er tale om redaktionelle ændringer, hvor to henvisninger til § 9 k korrigeres til henvisninger til § 9 j.

Til nr. 6

Lovforslagets § 9 p, stk. 1, nr. 6, udgår, da bestemmelsens nye stk. 4, jf. ændringsforslag nr. 7, giver tilstrækkelig hjemmel til, at ministeren kan fastsætte regler om, at den af ministeren godkendte organisation kan opkræve gebyrer til dækning af omkostningerne ved administration og kontrol i forbindelse med producentregistret.

Til nr. 7

Baggrunden for ændringsforslaget er, at den nuværende hjemmel i miljøbeskyttelsesloven ikke giver ministeren hjemmel til at fastsætte regler om, at gebyrer kan opkræves af den organisation, som ministeren kan henlægge myndighedslignende opgaver til. Det er efter aftale med brancheorganisationerne sigtet, at organisationen skal varetage opgaver, som ellers ville skulle udføres af Miljøstyrelsen, og at omkostningerne herved finansieres via gebyrer opkrævet af organisationen. Der er ikke i det fremsatte lovforslag en hjemmel, der gør det muligt for ministeren at fastsætte regler om, at en af ministeren godkendt privat organisation, som har fået delegeret kompetence efter loven, kan opkræve gebyrer for det arbejde, som er delegeret til den private organisation. Der er heller ikke tilstrækkelig klar hjemmel til, at ministeren kan opkræve gebyrer for den opgave, som er delegeret til den private organisation.

Hvis der ikke delegeres kompetence til en privat organisation, vil ministeren skulle delegere kompetencen til f.eks. Miljøstyrelsen. Ministeren kan i så fald fastsætte regler om, at Miljøstyrelsen kan opkræve gebyrer til dækning af omkostninger til kontrol og administration med producentregistret med hjemmel i miljøbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Til nr. 8

Ændringsforslaget tager sigte på at tilvejebringe grundlaget for, at kommunerne kan drive elskrotbehandlingsanlæggene, selv om det ifølge lovforslaget ikke længere er en kommunal opgave at behandle affald af elektrisk og elektronisk udstyr (elskrot).

Det foreslås endvidere i stk. 2, at ministeren bemyndiges til at fastsætte de nærmere vilkår for driften af det omhandlede behandlingsanlæg. Baggrunden for bestemmelsen er, at Konkurrencestyrelsen har påpeget en række betingelser, der skal være opfyldt for at undgå konkurrenceforvriddning og statsstøtteproblemer. For at undgå disse problemer vil det bl.a. være nødvendigt at foretage en regnskabsmæssig adskillelse af de pågældende aktiviteter.

Til nr. 9

Baggrunden for ændringsforslaget er, at behandlingen af lovforslaget har trukket ud, og at det derfor ikke kan forventes, at lovforslaget er vedtaget inden den 1. maj 2005.

Til nr. 10

Baggrunden for ændringsforslaget er, at brancheforeningerne har udtrykt bekymring for, om producenterne og importørerne kan nå at omstille deres administrative systemer, og om producenterne og importørerne kan nå i fællesskab at danne de selskaber og systemer, som rent praktisk skal sikre tilbagetagning og behandling af elektronikskrot.

Der skal etableres et producentregister, hvor alle producenter og importører af elektriske eller elektroniske produkter omfattet af direktivet skal lade sig registrere. Producentregistret kan først oprettes, når lovgrundlaget er på plads. Der er således tale om en stor opgave, hvor det er tvivlsomt, om det kan nås at oprette registret og at registrere alle producenter og importører inden den 31. december 2005.

Ifølge direktivet skulle den nationale lovgivning have været på plads den 13. august 2004 med virkning fra den 13. august 2005. Der var således lagt op til, at producenterne skulle have et år til at indrette sig på udmøntningen af producentansvaret.

Lovforslag nr. L 2 er en genfremsættelse af L 100, som bortfaldt ved udskrivelsen af folketingsvalget den 18. januar 2005. Lovforslag L 2 bliver formentlig vedtaget i sin endelige form i løbet af april måned, hvilket er ca. tre måneder senere, end L 100 ville være blevet vedtaget. Med bemyndigelsen er det muligt for ministeren at udskyde producentansvaret i op til tre måneder, således at producenterne får et år til at indrette sig på producentansvaret, sådan som direktivet oprindeligt har lagt op til.

Til nr. 11

Ændringsforslaget tager sigte på at tilvejebringe grundlaget for, at kommunerne kan drive elskrotbehandlingsanlæggene i en overgangsperiode, selvom det ikke længere er en kommunal opgave at behandle affald af elektrisk og elektronisk udstyr (elskrot). Såfremt lovgrundlaget ikke tilvejebringes, vil det være i strid med kommunalfuldmagten, at kommunerne driver virksomhed, uden at der er en kommunal opgave.

Baggrunden for ændringsforslaget er, at det er en meget brat overgang for de kommunale elskrotbehandlingsanlæg, og at de uden dette ændringsforslag i løbet af kort tid enten skal lukkes eller afhændes. Med ændringsforslaget får kommunerne mere tid til at afhænde eller nedlægge elskrotbehandlingsanlæggene.

Konkurrencemyndighederne er indforstået med, at det vil være muligt at lade elskrotbehandlingsanlæggene fortsætte hele år 2006. Det vil give de levedygtige virksomheder en rimelig tid til at indrette sig på de nye regler, f.eks. ved at blive privatiseret.

Til nr. 12

Med ændringsforslaget sikres, at det også fremover vil være muligt for kommuner at eje og drive anlæg for affaldsbehandling, herunder for elektronikskrot. Såfremt ændringsforslaget vedtages, vil forslagsstiller til lovforslagets 3. behandling stille ændringsforslag om de nødvendige konsekvensrettelser i lovforslaget.

Erling Bonnesen (V) Birgitte Josefsen (V) nfm. Lars Christian Lilleholt (V) Inger Støjberg (V)
Eyvind Vesselbo (V) Jørn Dohrmann (DF) Walter Christophersen (DF)
Christian Wedell-Neergaard (KF) fmd. Helle Sjelle (KF) Pernille Blach Hansen (S)
Torben Hansen (S) Helle Thorning-Schmidt (S) Martin Lidegaard (RV) Johannes Poulsen (RV)
Steen Gade (SF) Per Clausen (EL) Kuupik Kleist (IA)

Tjóðveldisflokkurin, Siumutog Fólkaflokkurin n havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Fólkaflokkurin (FF)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 2

Bilagsnr.	Titel
1	Materiale fra den tidligere behandling forslaget fra 1. samling af L 100
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	1. udkast til betækning
5	2. udkast til betækning
6	Forslag til ændringsforslag af lovforslagets § 2
7	Udkast til bekendtgørelse om håndtering af affald af elektrisk og elektronisk udstyr
8	Henvendelse af 21/3-05 fra AVV-Affaldsselskabet Vendsyssel Vest I/S, Hjørring vedrørende foretræde for Miljø- og Planlægningsudvalget angående lovforslaget om indførelse af producentansvar for elektronikskrot m.v.
9	3. udkast til betækning
10	Talenotits til besvarelse af samrådsspørgsmål stillet af udvalget den 1. april 2005.
11	4. udkast til betækning
12	Henvendelse af 11/4-05 fra Kommunernes Landsforening
13	Ændringsforslag fra miljøministeren
14	Ændringsforslag fra miljøministeren

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 2

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om oversendelse af udkast til bekendtgørelse m.v., til miljøministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om tilbagetagelse af udtjente elektronikprodukter m.v., til miljøministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm. om husstandsindsamling af småt elektronikskrot eventuelt samtidigt med etablering af ordning for indsamling af batterier, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm. om direktivet eller forslaget giver mulighed for pålæggelse af afholdelse af udgifter til husstandsindsamling af småt elektronikskrot, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
5	Spm. om sikring af elektronikskrot ikke eksporteres til lande med lempeligere miljøkrav m.v., til miljøministeren, og ministerens svar

herpå

- 6 Spm. om besvarelsen af spørgsmål 2 skal forstås sådan, at den danske implementering fraviger fra hovedbestemmelsen i direktivet, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 7 Spm. om besvarelsen af spørgsmål 4 skal forstås sådan, at direktivet ikke giver mulighed for at pålægge producenterne at afholde udgifterne til hustandsindsamling af småt elektronikskrot, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 8 Ministeren bedes kommentere brev af 21. marts 2005 fra AVV-Affaldsselskabet Vendsyssel Vest I/S, som var i deputation den 30. marts 2005 i forbindelse med udvalgs møde i Miljø- og Planlægningsudvalget samme dag, og ministerens svar herpå
- 9 Spm. om ministeren vil yde teknisk bistand til et ændringsforslag der muliggør, at elektronikskrot kan behandles af kommunalt ejede selskaber, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 10 Spm. om oversendelse af en redegørelse for betydningen af kommunalfuldmagten i relation til lovforslaget, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 11 Spm. om de beskæftigelsesmæssige konsekvenser, hvis de ni kommunale affaldsselskaber ikke kan fortsætte, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 12 Spm. om, hvor stor en procentdel af de samlede omkostninger ved elektronikaffald, der vedrører indsamlingsdelen, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 13 Spm. om eksport af elektronikaffald til udviklingslandene, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 14 Spm. om, hvorvidt kommunerne vil kunne fralægge sig ansvaret for indsamlingen med lovforslaget, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 15 Spm. om ministerens kommentar til henvendelse af 11/4-05 fra KL, jf. MPU L 2 - bilag 2, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 16 Spm. om forslag om, at loven skal indeholde hjemmel til at alle selskaber (juridisk afgrænsede enheder), der konkurrerer på markedsvilkår, kan påtage sig behandling af affaldet, uanset selskabets ejerkreds, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 17 Spm. om, hvilke grænser den kommunale fuldmagt sætter for affaldsselskaber i kommunalt regi, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 18 Spm. om, hvilke grænser konkurrencelovgivningen sætter for affaldsselskaber i kommunalt regi, til miljøministeren, og ministerens svar herpå

Oversigt over samrådsspørgsmål vedrørende L 2

Samråds- Titel

spm.nr.

A Samrådssp. om en redegørelse vedrørende producentansvar for elektroniskrot m.v., til miljøministeren